

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 437/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., B., vedené pod sp. zn. Rvp 11486/2012 až sp. zn. Rvp 11496/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 2 Er 1812/2011, sp. zn. 7 Er 619/2011, sp. zn. 6 Er 724/2010, sp. zn. 1 Er 2146/2009, sp. zn. 6 Er 553/2011, sp. zn. 5 Er 447/2011, sp. zn. 2 Er 1945/2011, sp. zn. 6 Er 629/2011, sp. zn. 2 Er 1327/2011, sp. zn. 2 Er 1815/2011 a sp. zn. 5 Er 334/2011 a takto

r o z h o d o l:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 11486/2012 až sp. zn. Rvp 11496/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 11486/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 24. augusta 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 2 Er 1812/2011, sp. zn. 7 Er 619/2011, sp. zn. 6 Er 724/2010, sp. zn. 1 Er 2146/2009, sp. zn. 6 Er 553/2011, sp. zn. 5 Er 447/2011, sp. zn. 2 Er 1945/2011, sp. zn. 6 Er 629/2011, sp. zn. 2 Er 1327/2011, sp. zn. 2 Er 1815/2011 a sp. zn. 5 Er 334/2011 (ďalej aj „napadnuté konania okresného súdu“).

2. Zo sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11486/2012 až sp. zn. Rvp 11496/2012 (s identickým obsahom, rozdielom len v označení povinného a spisovej značky konania pred okresným súdom, pozn.) vyplýva, že sťažovateľka (oprávnená, pozn.) osobitne podanými návrhmi požiadala zvoleného súdneho exekútora o vykonanie exekúcie. Zvolený súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, o ktorých okresný súd nerozhodol/nemal rozhodnúť do doby podania sťažnosti ústavnému súdu *„Porušovateľ, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spísanú súdny exekútorom, prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosť zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci a to v zákonom ustanovenej dobe (legálne a ústavne súladným*

spôsobom). ... sťažovateľ poukazuje na právnu úpravu procesného postupu exekučného súdu vo veci rozhodovania o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, ktorá definuje dobu určenú na prijatie rozhodnutia..., pričom prekročenie tejto doby je nutné s ohľadom na ochranu ľudských práv a slobôd kvalifikovať ako porušenie zákona.“. Vzhľadom na podľa tvrdenia sťažovateľky neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu podala opakovane žiadosti a výzvy na stav konania vrátane podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov kvalifikovaných sťažností na prietahy, a to z 25. mája 2011 (vo vzťahu ku konaniam vedeným pod sp. zn. 6 Er 724/2010 a sp. zn. 1 Er 2146/2009, pozn.) a zo 16. marca 2012 (vo vzťahu aj k ostatným označeným konaniam, pozn.) k rukám predsedu okresného súdu. V ostatnom sa z dôvodu pretrvávajúceho stavu porušovania svojich už označených práv obrátila na ústavný súd.

3. Uvedeným postupom okresného súdu v napadnutých konaniach malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

4. V petite sťažností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 2 Er 1812/2011, sp. zn. 7 Er 619/2011, sp. zn. 6 Er 724/2010, sp. zn. 1 Er 2146/2009, sp. zn. 6 Er 553/2011, sp. zn. 5 Er 447/2011, sp. zn. 2 Er 1945/2011, sp. zn. 6 Er 629/2011, sp. zn. 2 Er 1327/2011, sp. zn. 2 Er 1815/2011 a sp. zn. 5 Er 334/2011 boli porušené ňou označené práva, a aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov. Sťažovateľka sa zároveň domáha, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II. A

K spoločnému prerokovaniu vecí

7. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

8. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11486/2012 až sp. zn. Rvp 11496/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II. B

K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv postupom okresného súdu v napadnutých konaniach.

9. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05 a sp. zn. III. ÚS 168/05).

10. Sťažovateľka koncentruje svoju argumentáciu na skutočnosť, že do podania ústavnej sťažnosti nebolo okresným súdom v napadnutých konaniach rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia zvolenému súdnemu exekútorovi na výkon exekúcie proti povinným: „*V tomto prípade vec stagnuje, resp. vo veci je súd neefektívny a nesústredený vo svojej činnosti po dobu 8... 28 mesiacov.*“ Dôsledkom tohto postupu okresného súdu v napadnutých konaniach malo byť porušenie jej základných práv, a to základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom od

porušenia týchto práv odvodzuje porušenie ďalších označených práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 46 ods. 1 ústavy...

11. V rozpore s argumentáciou sťažovateľky boli zistenia ústavného súdu. Dopytom na okresnom súde ústavný súd zistil, že vo všetkých 11 veciach vedených na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 11486/2012 až sp. zn. Rvp 11496/2012 bolo do rozhodovania ústavného súdu okresným súdom o návrhoch sťažovateľky rozhodnuté s výnimkou exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 1 Er 2146/2009. Uvedená vec bola odstúpená 18. februára 2010 z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti Okresnému súdu Zvolen (o čom bola sťažovateľka aj písomne oboznámená, napr. v písomnom vyrozumení predsedu okresného súdu z 23. júna 2011, pozn.). O niektorých podaniach sťažovateľky rozhodol okresný súd v čase pred podaním ústavnej sťažnosti a o niektorých v čase do rozhodnutia vydaného ústavným súdom.

12. V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 2 Er 1812/2011 bolo týmto súdom vydané uznesenie č. k. 2 Er 1812/2011-50 zo 7. júna 2012, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľkou zvoleného súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z 15. augusta 2011. V exekučnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 7 Er 619/2011 rozhodol súd 19. júna 2012 o vydaní poverenia zvolenému súdnemu exekútorovi. Obdobne okresný súd postupoval aj v ďalších sťažovateľkou napadnutých konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 724/2010, v ktorom vydal poverenie 23. júla 2012, pod sp. zn. 6 Er 553/2011, v ktorom vydal poverenie 11. júna 2012, pod sp. zn. 6 Er 629/2011, v ktorom vydal poverenie 11. júna 2012 a konečne vedeného pod sp. zn. 5 Er 334/2011, v ktorom rozhodol o udelení poverenia 21. augusta 2012.

13. V ďalších sťažovateľkou napadnutých konaniach vedených na okresnom súde pod sp. zn. 5 Er 447/2011 udelil poverenie na výkon exekúcie 19. septembra 2012, pod sp. zn. 2 Er 1945/2011 udelil poverenie 27. augusta 2012, pod sp. zn. 2 Er 1327/2011 udelil poverenie 21. septembra 2012 a zároveň uznesením č. k. 2 Er 1327/2011-55 z 21. septembra 2012 rozhodol o nepripustení právneho zastúpenia sťažovateľky spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., a napokon v exekučnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn.

2 Er 1815/2011 rozhodol o udelení poverenia na výkon exekúcie zvolenému súdному exekútorovi 30. augusta 2012. V už spomínanom exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 2146/2009 rozhodol okresný súd 15. februára 2010 o postúpení veci Okresnému súdu Zvolen; uvedená skutočnosť bola sťažovateľke aj riadne oznámená.

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

15. Z judikatúry ústavného súdu rovnako vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

16. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je teda to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo

zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo.

17. V okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľka namietala priet'ahy v exekučných konaniach okresného súdu, ktorý do podania sťažnosti ústavnému súdu buď o návrhoch sťažovateľky už rozhodol (bod 12), alebo o nich rozhodol v čase do rozhodnutia ústavného súdu (keď od podania sťažnosti ústavnému súdu do meritórneho skončenia veci uplynul krátky čas, pozri bod 13, pozn.) a celková dĺžka konania pred okresným súdom v týchto prípadoch nedosahovala ústavnú intenzitu „zbytočného priet'ahu“ (čl. 48 ods. 2 ústavy). Rozhodnutiami okresného súdu v sťažovateľkou napadnutých exekučných konaniach nepochybne došlo k odstráneniu stavu právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľka nachádzala, pričom odstránenie stavu právnej neistoty je tým meritórnym dôsledkom tak samotného konania ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v nadväznosti na čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako aj využitia účinného prostriedku nápravy podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z toho vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažností, resp. v čase rozhodovania ústavného súdu, už nemohol porušovať sťažovateľkou označené práva. Táto skutočnosť je ešte zvýraznená v prípade exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 1 Er 2146/2009, spisový materiál týkajúci sa uvedenej veci bol 15. februára 2010 odstúpený na iný súd a v konaní sa sťažovateľka po viac ako dvoch rokoch dovoľáva porušenia svojich práv na úplne inom orgáne súdnej moci.

18. Ústavný súd k dôvodom odmietnutia sťažností už iba dodáva, že napriek tomu, že sťažovateľka disponuje kvalifikovaným právnym zastúpením (advokátom), nedodržala ani zákonom ustanovené podmienky (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a okrem samotnej sťažnosti nepredložila žiadne písomné dôkazy, na ktoré sa odvoláva na prvej strane sťažnosti, napr. jej žiadosti, výzvy a sťažnosti (pozri stranu 4 a 11 sťažnosti sťažovateľky, resp. pozri stranu 1 „*listiny podľa textu*“). V neposlednom rade ústavný súd nemohol prehliadnúť predovšetkým „hmotnoprávne“ aspekty tvoriace nosné dôvody podaných súdnych žalôb v konaní pred všeobecnými (exekučnými) súdmi v kontexte s už právoplatnými rozhodnutiami súdov (všeobecných i ústavného), ktoré sa týkali množstva

podobných prípadov súvisiacich s účastníkmi P., s. r. o., ako aj súdneho exekútora JUDr. K. Tieto sú pre všetkých zainteresovaných už notoriou, preto nie je potrebná ich konkretizácia.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v napadnutých exekučných konaniach vedených na okresnom súde namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, resp. celková dĺžka konania pred okresným súdom v ďalších prípadoch nedosahovala ústavnú intenzitu „zbytočného prietahu“ (čl. 48 ods. 2 ústavy), pripadalo do úvahy odmietnutie predmetných sťažností podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti. Keďže porušenie svojich ďalších označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 46 ods. 1 ústavy... sťažovateľka stavia do príčinnej súvislosti s porušením jej základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie zistené nebolo, nedošlo ani k porušeniu týchto ďalších označených základných práv a slobôd.

20. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľkou podaných ústavných sťažností podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre ich zjavnú neopodstatnenosť rozhodovaním o ďalších ňou uplatnených procesných návrhoch sa už ústavný súd nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich sa stalo bezpredmetným.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012